प्रश्न –पत्र का प्रारूप

कक्षा– 10 विषय– सिन्धी तृतीय भाषा अवधि– 3.15 मिनट पूर्णांक – 80

1. उद्देश्य हेतु अंकभार –

कं.सं.	उद्देश्य	अंकभार	प्रतिशत
1.	ज्ञान	15	18.75
2.	अवबोध / अर्थग्रहण	22	27.50
3.	ज्ञानोपयोग / अभिव्यक्ति	21	26.25
4.	कौशल / मौलिकता	22	27.50
	योग	80	100

2. प्रश्नों के प्रकार एवं अंकभार –

कं.सं.	प्रश्नों के प्रकार	प्रश्नों की संख्या	अंक प्रति प्रश्न	कुल अंक	प्रतिशत	सम्भावित समय
1.	वस्तुनिष्ठ / बहुविकल्पात्मक					
2.	अतिलघूत्तरात्मक	10	1	10	12.50	10
3.	लघूत्तरात्मक ।	5	2	10	12.50	20
4.	लघूत्तरात्मक ।।	4	4	16	20	40
5.	निबंधात्मक	7	5x2+6x4+10x1	44	55	100
	योग	26		80	100	170

विकल्प योजना : आन्तरिक 17,19,21,22,23,25,26 पुनरावलोकन .....10 मिनट.....

3. विषय वस्तु का अंकभार –

कं.सं.	इकाई	अंकभार	प्रतिशत
1.	अपठित गद्यांश	5	6.25
2.	निबंध	10	12.50
3.	पत्र / दरख्वास्त	5	6.25
4.	रिपोर्ताज	5	6.25
5.	व्याकरण	15	18.75
6.	1. पाठयपुस्तक–गद्य भाग	20	25
7.	पद्य भाग	20	25
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20			

मॉडल प्रश्न पत्र ब्ल्यू प्रिन्ट

विषय :–सिन्धी　　कक्षा–10　　पूर्णांक :– 80

क्रं.सं.	उद्देश्य इकाई / उप इकाई	ज्ञान				अवबोध				ज्ञानोपयोगी / अभिव्यक्ति				कौशल / मौलिकता				योग
		अति लघु	लघु. SA1	लघु. SA2	निबं	अति लघु	लघु. SA1	लघु. SA2	निबं	अति लघु	लघु. SA1	लघु. SA2	निबं	अति लघु	लघु. SA1	लघु. SA2	निबं	
1.	अपठित गद्यांश	2(2)				1(1)				1(1)				1(1)				5(5)
2.	निबंध																10(1)	10(1)
3.	पत्र / दरख्वास्त												5(1)					5(1)
4.	रिपोर्ताज								5(1)									5(1)
5.	व्याकरण	1(1)	2(1)			2(2)	4(2)			1(1)	2(1)			1(1)	2(1)			15(10)
6.	1. पाठयपुस्तक–गद्य भाग				6(1)			4(1)			6(1)					4(1)		20(4)
7.	पद्य भाग				4(1)				6(1)				6(1)				4(1)	20(4)
8.	योग	3(3)	2(1)		10(2)	3(3)	4(2)	4(1)	11(2)	2(2)	8(2)		11(2)	2(2)	2(1)	4(1)	14(2)	80(26)
9.	कुल योग	15(6)				22(8)				21(6)				22(6)				80(26)

विकल्पों की योजना :–

नोट :– कोष्ठक में बाहर की संख्या अंको की तथा भीतर प्रश्नों के लिए है।

हस्ताक्षर

माध्यमिक परीक्षा - 2018

विषय : सिन्धी (T. L.)

वक्तु : 3.15 घण्टे | दर्जो : डहों (X) | मार्कूं : 80

नोट- सभु सुवाल करणु ज़रूरी आहिनि ।

हेठियें टुकिरे खे ध्यान सां पढ़ी हेठि डिनल सुवालनि जा जवाब लिखो :

इन्सान हमेशा नयुनि शयुनि जी जाण में मशगूल रहन्दो आहे । हू कुझु शयूं जाणण चाहीन्दो आहे । जीअं किटलीअ मां निकिरण वारी बाफ, जेम्स वाट जे मन में बाफ जो इंजणु ठाहिण जो उत्साह पैदा कयो । साणीअ रीति कदीमु ज़माने में हलंदड़ गोलियुनि सां गणप करण जो तरीको पहिरीं कैलक्यूलेटर ऐं पोइ कम्प्यूटर जो आविष्कार थियो ।

सभ खां पहिरीं ठहियल कम्प्यूटर खे 'एबकस' कोठियो वियो । हिनजी खोजना हावर्ड आइकेने 1944 में कई ।

1. मथिएं टुकिरे जो सिरो (शीर्षक) लिखो । 1
2. इन्सान हमेशा छा जाणण चाहींदो आहे ? 1
3. जेम्स वाट जे मन में छाजो उत्साह पैदा थियो ? 1
4. कम्प्यूटर जी खोजना कंहिं ऐं कडुहिं कई ? 1
5. कदीमु लफ़्ज़ जी माना छा आहे ? 1

हेठियनि सुवालनि जा जवाब हिक लफ़्ज़ में डियो :

6. ज़िद लिखो- रात 1
7. सिफ़ति लिखो- मिठो 1
8. जिन्स बदलियो- गांइ 1
9. अदद बदलियो- पेन्सिल 1
10. माना लिखो- ततल 1

हेठियनि सुवालनि जा जवाब लिखो :

11. इस्म ऐं उन जे किस्मनि जा नाला लिखो । 2
12. माना लिखी जुमिले में कम आणियो (के बि बु) : 2

(1) पेट में कुआ डोड़णु (2) डुन्द डियणु

(3) सोन थियणु (4) घर में गंगा वहणु

13. डुखियनि अखरनि जी माना लिखो (के बि ब़ु) : 2

(1) बदिज़ेबो (2) ड़ात

(3) घड़ी (4) चांउठ

14. ग़ाल्हाइण जा लफ़्ज़ घणा ऐं कहिड़ा आहिनि ? लिखो । 2

15. साग़ीअ माना वारा (पर्यायवाची) लफ़्ज़ लिखो (के बि ब़ु) : 2

(1) अखि (2) पाणी

(3) चंडु (4) हवा

16. कंहिं बि हिक विषय ते अटिकल 200 लफ़्ज़नि में मज़मून लिखो : 10

(1) मोबाईल फोन जो वधंदड़ वाहिपो ।

(2) जेकड़ुहिं मां देश जो प्रधानमंत्री हुजां हा ।

(3) तव्हांजे जीवन जी अण-विसरंदड़ घटना ।

(4) मुंहिंजो विद्यार्थी जीवन ।

17. स्कूल जे प्रिंसीपाल खे बीमारीअ जे हालत में टिनि ड़ींहंनि जी मोकल लाइ दरख़्वास्त लिखो ।

या 5

नंढे भाउ खे रांदियुनि जी अहमियत बाबत ख़तु लिखो ।

18. स्कूल जे सालियाने जलिसे मल्हाइण जी रिपोर्ट करियो । 5

19. हवालो समुझायो :

''हेड़ो सारो सोन ! समुझीं थी बुई हिनजी कीमत केतिरी आहे ?''

या 4

''छो थी रोईं ? बुख लग़ी अथेई ?''

20. हेठियनि मां किनि बि टिनि सुवालनि जा जवाब लिखो (20-30 लफ़्ज़नि में) : 3 X 2 = 6

(1) टैगोर हिकु सुठो साहित्यकार हो । कीअं ?

(2) अशोक जो दोस्त केरु हो ऐं किथे वञी रहियो हो ?

(3) अम्बाजी बस-स्टॉप ते पाड़ेसिरी फ़कीर खे छा चयो ?

(4) वण इंसाननि जी कहिड़ी मदद कनि था ?

21. 'बुढा आश्रम' कहाणी तव्हांखे केतिरे कदुरु वणी ?

या 6

सिन्धी डिण-वारनि जे बारे में खोले समुझायो ।

22. आलिमी शख़सियत : गुरुदेव रविन्द्रनाथ टैगोर जे लेखक श्री डाक्टर दयाल 'आशा' जो परिचय लिखो ।

या 4

'मुल्हु' पाठ जे लेखक श्री हरी हिमथाणी जो परिचय लिखो ।

23. बैत जो मतिलब लिखो :

''डातार त तूं, बिया सभेई मङणा ।
मींहं मुंदाइता वसणा, सदा वसीं तूं ।।''

या 4

''सचु त पखे में पंहिंजे रहन्दें,
कदुरु कखनि जो कोन सुञाणे ।''

24. हेठियनि मां किनि बि टिनि सुवालनि जा जवाब अटिकल 30-40 लफ़्ज़नि में लिखो : 6

(1) 'दुख ऐं सुख जंहिंजा ब किनारा' जी अंदिरीं माना समुझायो ।

(2) दुनिया में कंहिंजी असांखे परवाह नाहे ?

(3) कविअ 'कुदरत वारा' कंहिंखे चयो आहे ?

(4) अहिंसा जो मतिलबु छा आहे ?

25. 'महिनत' बैत ज़रिए कवि खियलदास 'फ़ानी' कहिड़ो संदेश डिनो आहे ?

या 6

'सूर त साणु इयं जाण हाणे' बैत जो सार पंहिंजनि लफ़्ज़नि में लिखो ।

26. कवि श्री मिर्ज़ा कलीच बेगु जो जीवन परिचय अटिकल 100 लफ़्ज़नि में लिखो ।

या 4

अटिकल 100 लफ़्ज़नि में श्री किशनचंद 'बेवस' जो जीवन परिचय लिखो ।

उत्तर कुंजी

सिन्धी (T. L.)

दर्जो : डहों (X)

प्र. सं.	संभावित उत्तर	अंक विभाजन	पुस्तक पृष्ठ सं.
1.	खोज	1	अपठित गद्यांश
2.	इंसान हमेशा नयुनि शयुनि जी खोज करणु चाहींदो आहे ।	1	अपठित गद्यांश
3.	ब्राफ जी इंजणु ठाहिणु	1	अपठित गद्यांश
4.	हावर्ड आइकेने 1944	1	अपठित गद्यांश
5.	पुराणो	1	अपठित गद्यांश
6.	डींहुं	1	गंगाराम ईसराणी- ग्रामर पृ. 60
7.	मिठड़ो	1	गंगाराम ईसराणी- ग्रामर पृ. 27
8.	ढगो	1	गंगाराम ईसराणी- ग्रामर पृ. 60
9.	पेंसिलूं	1	गंगाराम ईसराणी- ग्रामर पृ. 54
10.	गर्म	1	
11.	माण्हूंअ, साहवारे, जाइ, शइ, ख़ासियत या हालात जे नाले खे इस्मु चइबो आहे । इस्म जा किस्म आहिनि- (1) इस्म आम (2) इस्म ख़ास (3) इस्म ज़ात (4) इस्म जिंस (5) इस्म जमउ (6) इस्म तसग़ीरु	2	गंगाराम ईसराणी- ग्रामर पृ. 23
12.	(1) बुख लगणु (2) विड़हणु (3) तरक्की करणु (4) सभेई सुख हुअणु	2	गंगाराम ईसराणी- ग्रामर पृ. 64
13.	(1) बदसूरत (2) बख़्शीश (3) पल (4) बुंभो	2	गंगाराम ईसराणी- ग्रामर पृ. 60
14.	गाइण जपा 8 लफ़्ज़ आहिनि- (1) इस्मु (2) ज़मीर (3) सिफ़त (4) फ़इलु (5) ज़र्फ़ु (6) हर्फ़ु ज़रि (7) हर्फ़ु जुमिलो (8) हर्फ़ु निदा	2	गंगाराम ईसराणी- ग्रामर पृ. 23
15.	साग़ीअ माना वारा लफ़्ज़ (पर्यायवाची) कुल 2 करिणा आहिनि । (हरहिक ते 1 मार्क आहे)	2	गंगाराम ईसराणी- ग्रामर पृ. 60

16.	मज़मून : विषय वस्तु- 2, पेशकश- 4, भाषा शैली- 2, पछाड़ी- 2	10	मौलिक स्वरचित
17.	ख़त : सरनामो- 1, पेशकश (लिखिणी)- 3, पछाड़ी- 1	5	मौलिक
18.	रिपोर्ट : भाषा शैली- 2, पेशकश- 3	5	मौलिक
19.	हवालो : उनवान- 1, लेखक जो नालो- 1, समुझाणी- 2	4	गद्य (साहित्यिक पुष्प)
20.	शागिर्द खे 30-40 लफ़्ज़नि में नसुर (साहित्यिक पुष्प) मां नंढनि सुवालनि जा जवाब लिखिणा आहिनि । हरहिक ते 2 मार्कूं आहिनि ।	6	गद्य (साहित्यिक पुष्प)
21.	नसुर मां कहाणी / मज़मून / को बि वड्डो सुवाल पुछियो वियो आहे उहो मौजूअ अनुसार ब्रारनि पेश कयो हुजे या कनि, उन मूजिब मार्कुनि जी विरासत कई वञे ।	6	नसुर (साहित्यिक पुष्प)
22.	लेखक परिचय	4	नसुर (साहित्यिक पुष्प)
23.	बैत जी समुझाणी	4	नज़्म (साहित्यिक पुष्प)
24.	नज़्म खण्ड मां के बि 3 नंढा सुवाल करणा आहिनि । शागिर्द जी लिखणीअ अनुसार मार्कुनि जी विरासत कई वञे । हरहिक सुवाल ते 2 मार्कूं आहिनि ।	6	नज़्म (साहित्यिक पुष्प)
25.	कविता जी समुझाणी या सार	6	नज़्म (साहित्यिक पुष्प)
26.	कवि परिचय	4	नज़्म (साहित्यिक पुष्प)
	कुल	80	

سيڪنڊري اِمتحان - 2018

وشيہ : سنڌي (T.L.)

وقت: 3.15 ڪلاڪ　　درجو : ڏهون (X)　　مارڪون : 80

هيٺئين ٽُڪري کي ڌيان سان پڙهي هيٺ ڏنل سوالن جا جواب لکو -

اِنسان همیشھ نين شين جي جاڻ ۾ مشغول رهندو آهي. هوءَ ڪجھ نئون جاڻڻ چاهيندو آهي، جيئن ڪِتليءَ مان نڪرڻ واري ٻاڦ، جئمس وات جي من ۾ ٻاڦ جي اِنجڻ ناهڻ جو اُتساھ پيدا ڪيو. ساڳيءَ ريت ڪديم زماني ۾ هلندڙ گولين سان ٻڌل جو طريڪو پهرين ڪئلڪيوليٽر ۽ پوءِ ڪمپيوٽر جي کوجنا ٿي.

سڀ کان پهرين ٽهيڪ ڪمپوٽر کي اَبيڪس ڪوٺيو ويو. هن جي کوجنا هاوردِ آئيڪيني 1944ع ۾ ڪئي.

1. متئين ٽُڪري جو سِرو (شيرشڪ) لکو. 1

2. اِنسان همیشھ ڇا جاڻڻ چاهيندو آهي؟ 1

3. جئمس وات جي من ۾ ڇاجو اُتساھ پئدا ٿيو؟ 1

4. ڪمپوٽر جي کوجنا ڪنهن ۽ ڪڏهن ڪئي؟ 1

5. ڪديم لفڪ جي معنيٰ ڇا آهي؟ 1

هيٺين سوالن جا جواب هڪ لفڪ ۾ ڏيو-

6. ضد لکو- رات. 1

7. صفت لکو- منو. 1

8. جنس بدليو- گانءِ. 1

9. عدد بدليو- پينسڪ. 1

10. معنيٰ لکو- تتڪ. 1

هيٺين سوالن جا جواب لکو-

11. اِسم ۽ اُن جي ڪسمن جا نالا لکو.

12. معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو (کي بہ)- 2

(1) پيٽ ۾ ڪوئا ڊوڙڻ　　(2) ڏند ڏيڻ

(3) سون ٽيڻ　　(4) گهر ۾ گنگا وَهڻ

سيڪنڊري اِمتحان - 2018

وشيہ : سنڌي (T.L.)

وقت: 3.15 ڪلاڪ　　درجو : ڏهون (X)　　مارڪون : 80

هيٺئين ٽُڪري کي ڌيان سان پڙهي هيٺ ڏنل سوالن جا جواب لکو -

اِنسان همیشھ نين شين جي جاڻ ۾ مشغول رهندو آهي. هوءَ ڪجھ نئون جاڻڻ چاهيندو آهي، جيئن ڪِتليءَ مان نڪرڻ واري ٻاڦ، جئمس وات جي من ۾ ٻاڦ جي اِنجڻ ناهڻ جو اُتساھ پيدا ڪيو. ساڳيءَ ريت ڪديم زماني ۾ هلندڙ گولين سان ٻڌل جو طريڪو پهرين ڪئلڪيوليٽر ۽ پوءِ ڪمپيوٽر جي کوجنا ٿي.

سڀ کان پهرين ٽهيڪ ڪمپوٽر کي اَبيڪس ڪوٺيو ويو. هن جي کوجنا هاوردِ آئيڪيني 1944ع ۾ ڪئي.

1. متئين ٽُڪري جو سِرو (شيرشڪ) لکو. 1

2. اِنسان همیشھ ڇا جاڻڻ چاهيندو آهي؟ 1

3. جئمس وات جي من ۾ ڇاجو اُتساھ پئدا ٿيو؟ 1

4. ڪمپوٽر جي کوجنا ڪنهن ۽ ڪڏهن ڪئي؟ 1

5. ڪديم لفڪ جي معنيٰ ڇا آهي؟ 1

هيٺين سوالن جا جواب هڪ لفڪ ۾ ڏيو-

6. ضد لکو- رات. 1

7. صفت لکو- منو. 1

8. جنس بدليو- گانءِ. 1

9. عدد بدليو- پينسڪ. 1

10. معنيٰ لکو- تتڪ. 1

هيٺين سوالن جا جواب لکو-

11. اِسم ۽ اُن جي ڪسمن جا نالا لکو.

12. معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو (کي بہ)- 2

(1) پيٽ ۾ ڪوئا ڊوڙڻ　　(2) ڏند ڏيڻ

(3) سون ٽيڻ　　(4) گهر ۾ گنگا وَهڻ

13. ڏکين اکرن جي معنيٰ لکو (کي ۾ ٻه)- 2

(1) بدزيبو (2) ڏات

(3) گهڙي (4) چانئٽ

14. ٻالهائڻ جا لفظ گهٽ ۾ گهڙا آهن؟ لکو. 2

15. ساڳيءَ معنيٰ وارا (پريايواچي) شبد لکو (کي ۾ ٻه)- 2

(1) اک (2) پاڻي

(3) چنڊ (4) هوا

16. مضمون لکو (اٽڪل 200 لفظن ۾) - 10

(1) موبائيل فون جو وڌندڙ واهپو

(2) جيڪڏهن مان ديش جو پرڌان منتري هجان ها....

(3) توهانجي جيوَن جي اڻ وسرندڙ گهٽنا

(4) منهنجو وديارٿي جيوَن

17. اِسڪول جي پرنسيپال کي بيماريءَ جي حالت ۾ ٽن ڏينهن جي موڪل لاءِ درخواست لکو. 5

يا

نندي ياءُ کي راندين جي اَهميت بابت خط لکو.

18. اِسڪول جي سالياني جلسي ملهائڻ جي رپورٽ ڪريو. 5

19. حوالو سمجهايو- 4

''هيڏو سارو سون! سمجهين ٽين ٻُڌي هنجي ڪيمت کيتري آهي؟

يا

''چو ٽي روئين؟ بک لڳي اَٽيئي؟''

20. هيٺين مان ڪن ٻن سوالن جا جواب لکو (30-40 لفظن ۾)- 6=3X2

(1) ٽئگور هڪ سٺو ساهتيڪار هو، ڪيئن؟

(2) اَشوڪ جو دوست ڪير هو ۽ ڪٿي ويڃي رهيو هو؟

(3) اَمباجي بس اِسٽاپ تي پاڙيسريءَ فڪير کي ڇا چيو؟

(4) وڻ اِنسان جي ڪهڙي مدد ڪن ٿا؟

21. 'ٻيا آشرم' کھاڻي توھانکي کيتري ڪدر وڻي؟ کولي لکو.

يا

سنڌي ڏڻ وارن جي باري ۾ کولي لکو. 6

22. عالمي شخصيت : گرديو روبندرناٿ ٽئگور جي ليکڪ شري ڊاڪٽر ديال 'آشا' جو پريچيم لکو.

يا

'ملھ' پاٽ جي ليکڪ شري ھري ھمٽاڻيءَ جو پريچيم لکو. 4

23. بيت جو مطلب لکو-

''ڏاتار تہ تون، ٻيا سپيئي مڙڻا،
مينھن مُندائتا وسڻا، سدا وسين تون.''

يا

''سچ تہ پکي ۾ پنھنجي رھندين،
ڪدر ڪکن جو ڪونہ سچاڻي.'' 4

24. ھيٺين مان ڪن ٻہ ٽن سوالن جا جواب لکڻ ۾ لکو- 6=3X2

(1) 'دڪ ۽ سُک جنھنجا ٻہ ڪنارا، جي اَندرين معنيٰ سمجھايو.

(2) دنيا ۾ ڪنھنجي اسان کي پرواھ ناھي؟

(3) ڪوِيءَ 'ڪدرت وارا' ڪنھنکي چيو آھي؟

(4) اَھنسا جو مطلب ڇا آھي؟

25. 'محنت' بيت ذريعي ڪوِيءَ ڪيئلداس 'فانيءَ' کھڙو سنديش ڏنو آھي؟

يا

'سوُر تہ ساڻ اِئين جڙ ھاڻي' بيت جو سار پنھنجن لفظن ۾ لکو. 6

26. ڪوِي شري مرزا ڪليچ بيگ جو جيوَن پريچيم اَٽڪ 100 لفظن ۾ لکو.

يا

اَٽڪ 100 لفظن ۾ شري ڪشنچند 'بيوَس' جو جيوَن پريچيم لکو. 4